

SZÉKESEJÉRVÁR.

Társadalmi hetilap.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

A lap ára
házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt. 50 kr.

Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petítor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igtattatik be.
Lapunk számára hirdetőket felvesszünk **Budapestben:** Hasenstejn és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.
Bécsben: Oppelk L. és Messer Rudolf.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székes-
Jérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) ezimzendők:
— a lap ára, hirdetői díjak **Klökner Péter**
kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyílttérben megjelenő
közlemények után három hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Még néhány szó a vizárról.

Az e lapban megjelent s a vizár ellen teendő óvintézkedések megtételére figyelmeztető cikk kiegészítése végett szükségesnek találunk még néhány szót elmondani.

Nem akarjuk közönségünket talán irtózatossá veszélyek képével rémisztgetni, mert nem szokásunk nagy lármával kisebb dolgoból is nagyot csinálni; hanem csak komoly megfontolással végeztünk a tárgyhoz, hogy czélszerű intézkedésekkel minden komoly bajnak eleje vétessék. Nem csupán a most fenforgó esetre akarunk reflectálni, de jövőre nézve is szólunk, hogy hasznos s czélszerű intézkedések által egyszer mindenkorra ne csak az árnak eleje vétessék, hanem még fenyegetéseinek is vége legyen.

Ily irányban óhajtanók megtétni az intézkedéseket általában, nem épen most, hanem a bekövetkező alkalmas nyári időben, mert egy város haladására nézve bizony nem valami kecsegtető, ha tavaszunkint a vizár fenyegetéseinek ki van téve s folyton rettegni kell majdnem évről évre.

Azonban az ily irányú intézkedésekhez szakember véleménye kell, miután eddig még városunkban egyetlen szakember sem szólt jelenleg a tárgyhoz — közöljük egyik igen jeles szakemberünk Falvay István ur nézeteit s véleményét, melyet 1872-ik évben egy szakavatottan írt művében elmondott. Városunk vizár mentesítésére nézve következőleg nyilatkozik:

Ha valamely vízfolyás ágya vagy medre elégtelen a bevezetendő vízmennyiség elfogadására vagy ha bárhol a folyóvíz gát vagy egyéb akadály által elzáratik, akkor az kiönt s környékét elborítja. Hogy ezen kiöntés kellemetlen s pusztító, kivált midőn váratlanul lepi meg a lakosokat s azok lakhelyeit,

arról a székesjérváriakat is meggyőzte már a tapasztalás, kivált azon területen, mely méltóan nevezetetik vizvárosnak. Ennek környékén több helyek léteznek, melyek történetéhez szomorú emlékek vannak csatolva.

A vizöntést, mint köztudomásu, a mellékcsatornák, de főképp az aszalvölgyén (kivált hirtelen hóolvadás vagy nagy záporok alkalmával) lejövő túlaradt vízjárás okozza. Így, hogy a többi mellözsem, 1862-ik évi február 2-án folytonos esőzés és hóolvadás következtében az utóbbi csatorna vízzel túltelvéen s a növekedő ár medréből kilépve, a vizvárost elöntötte. Minthogy az esemény váratlanul történt a szerencsétlenségre ki sem volt elkészülve. Sőt az 1871-ik év tavaszán is csak egy hajszál tartotta, hogy általános veszély be nem következett (ily veszély volt a múlt év tavaszán is); de azért a városi csatornákból benyomult s beszűremkedett víz, egy a lefolyást nem találó eső s hől csendben is megtették romboló hatásukat, minek következtében nem egy birtokos virrasztott szomorkodva bedőlő háza falánál. Idejárt, hogy az árterületén szerves anyagokkal telített víz a kutak vizeivel elegyedve, ezek a lakosokra nézve nem kis mértékben élvezhetetlenné, sőt ártalmasokká, kórgerjesztővé váltak.

Valóban különös, hogy annyi évek óta oly keveset tettünk az említett városrész mentesítésére.

A külső vizet illetőleg, ha figyelembe vesszük a budai sorompótól jövő aszalvölgyi árok irányát, azonnal szemünkbe ötlök, hogy az lehető leghosszabb uton minden czélszerű intézkedés ellenére épen a házak közelében tehát a legveszélyesebb helyen vonul, száik kanyarulatban magasítva a megyei kórház előtt a lövölde felé s szakad a vasuti csatornába. A vízvezetés ezen elhibázott irányával folytonos esőzések s rögtöni hóolvadások alkalmával a kiöntés

veszélye, mint Damokles kardja függ a vizváros lakói felett.

A veszély elhárítása természetesen egyszerű s a következőkbe foglalható: Adjunk az aszalvölgyén levonulandó vizeknek a legrövidebb utoni szabad lefolyást. Ezt úgy érhetjük el: 1) Ha az említett csatornát oly mérvben készítjük el, hogy az képes legyen a bekövetkehető árt partjainak túllépése nélkül tova vezetni. Ez esetben ha észlelt tapasztalatok nyomán indulva, másodpercenként 190 köbláb vagy 6 köbméter vizet tova bir szállítani, céljának biztosan meg fog felelni. 2) Ha a csatorna irányát nem kanyarogva, hanem mint érintettük a lehető legrövidebb uton vezetjük a budai sorompótól a vasuti ároknak. Az egyes részleteket a kivételre az illető terv szolgáltatja.

A belső vizektől kártalanításra szükséges leendő, mind azon régi vízjárásokat s vizárkokat újra megnyitni, melyeket a régi tapasztalás a vezetésre czélszerűeknek bizonyított, de melyek a néhány száz évvel ezelő óta rövid látásból be lettek temetve s elhanyagolva.

Továbbá a fővezető csatornát tisztán s szabványos méreteiben kell megtartani, nemcsak minden utcát, hanem minden egyes ház udvarát, kertjét egy berendezni, hogy azokból lehetőleg külön árok vagy csatornácskák által a víz mindenkor leereszthető legyen s csak ritkább esetben kelljen a kiszívatózáshoz nyulni. Innét mint érintettük a vizváros mélyebb helyein átvonuló árok s csatornák egy külrésztől a régi aszalvölgyi vizágy is megtartandók lesznek...

Ezek egy szakértőnek nevezeti vizvárosunk vízmentesítésére. Alkalmoszerűleg szükségesnek találjuk felemlítését, különösen azért is, hogy városunk szakemberei hozzászóljanak a tárgyhoz; kiválólag

TÁRCZA.

Szerelmi dalok.

— Tamási Gyulától. —

VII.

Ott, hol az ösvény jobbra tér el,
A sudaras két sötét szél alatt,
Barna leánykám ott vár én rám,
Ott mireánk egy boldog pillanat.

Szállj pihenőre munkazaj már,
Mint leigézte a fáradt napot:
Hozza meg álmaid tenzemedre
Mindörökön egyhangú dallamod.

Jő szaporán szép éjkirályné,
Már pipereben mind a csillagok,
S mint szemünkben szíveink majd,
Mindenik olyan tisztán ég, ragyog.

Éj sohaja, lágy szárnyaidal
Meg ne legyintsd a csöndes bokrokat,
Lépteimet ne viszhangozzák
Ajkaitok, ti csacska szirt falak!

Meg ne ijessze zörrenés, zaj,
Meg ne ijessze az én angyalom,
Mint a virágra száll a harmat:
Ajkira csókomból én is úgy lopom!

Ott, hol az ösvény jobbra tér el,
A sudaras két sötét szél alatt,
Barna leánykám ott vár én rám,
Ott mireánk egy boldog pillanat!...

A nép hálája.

— Irta: Vasadi-Balogh Lajos.

Az alföldi sík mezéjén, a nagy népességű községek közül különösen kitűnt Gazdátlan község, még pedig tiszta térs és egyenes utcáival, jó fedelű, fehérréz meszelt házaival, czélszerűen épített gazdasági épületeivel gondosan berendezett szűrűskertjeivel, gazdag illatos gyümölcseivel, kövér tiszta barmaival. De leginkább kitűnt a lakosság tiszta erkölésével, esinos öltözködésével, serény munkásságával, józan magaviseletével. — Szeretet, békesség és egyetértés uralkodott közöttük. Nagy ritkaságok közé tartozott, ha valaki a bíró fejét fájította, vagy a községhez ajtóküszöbét kopattatta. Vasárnapként a fiatalság szép esendesen mulatott. Verekedés, hetvenkedés, gyűlölség, részegség, lopás és több ily meggyalázó esemény nem fordult elő.

Az öregebbek olvasással hasznos beszélgetéssel töltik el az időt. Egy szóval a község tisztasága a nép rendes magaviselete Gazdátlan községet minden ismerős előtt tiszteltté és becsültté tette. Róla csak jót, szépet és kedvest lehetett mindenki ajkáról hallani.

De nem volt ám ez így mindig. Az utcák girbe-görbék, szűkek, mocsárosak lettek. A házak rondák, dűledezők, mintha mankón jártak volna. A kertek gazt termettek. A szűrűsök rendetlenek. A nép rakoncátlan, pazarló. Gonoszáguk és elhajultságuk közmondássá vált.

Ugy-e csodálatos dolog a mit itt leírtam?

— Hát olyan állapot volt biz az, hogy rémítő volt az este közeledése, borzad az ember a lefekvés-től, mert csaknem minden éjjel a verekedők iszonyu lármája riasztotta fel. Jajgatás, káromkodás egybe olvadt. Sokszor megtörtént, hogy a vészharang bus kangása, a tűz vakító fénye rémítette fel ágyukból a népet, vagy reggelre ébredve hallotta a tömérdék panaszt, ennek a baromfiakat lopták el, emennek lovát, buzáját, pénzét, ennek a háza dől össze, emezét kiásták. És ez így ment évről-évre, hiába volt a vár megye hatalma, nem tudta elejét állani a gonoszszágnak.

De „a hol nagy a szükség, ott van az isteni segítség.” — Így történt Gazdátlanban is, szegény Olyvósy Gábor tanító ur meghalt. Ó már öreg aggastyán volt, 80 évet hordott vállán. Az éretlen gyermekesereg kifogott rajta; nem tanultak semmit, iskolába is csak úgy véletlenül vetődött fel egy-kettő, csintalankodni. E rendtelenség miatt a nép a meghalt tanító helyett nem akart másikat választani. Azt gondolták, hogy hát minek az az okosság, az a tanulás, még megerőltetné a gyermek fejét, meg van enélkül is a telkes gazda, csak legyen ökö, ló, számar, azután meg birka. A szegénynek meg csak legyen ép keze laba. Arra nem gondoltak, hogy „többet észszel, mint erővel.”

No de aztán a felsőbbség nem értette ám a tréfát, nem engedte a nép balgatagságának a rendtelenséget, hanem azt mondta: Itt van Munkás Áron uram! ez lesz Gazdátlan község érdemes tanítója. Rá is lett parancsolva az előjárókra, hogy a tanítót megbecsüljék, mert ő igen buzgó ember és a mellett tudós tanító. — Ez a parancs azonban „falra borsó”

pedig városunk mérnöki hivatalától hisszük, hogy a közjólét és közérdek szempontjából is egy czélszerű s könnyen keresztülvihető javaslattal fog föllépni.

Ezen eszme fejtegetése épen a mostani időben alkalmoszerű, ezért újra felhívjuk szakembereinket, hogy e tárgyban hozzák nyilvánosság elé nézeteiket.

Városunk hatóságát pedig figyelmeztetjük, hogy czélszerű előintézkedések által a vizár veszélyének elejét vegye s a várost az ár eshetőségeinek kitenni ne engedje.

Ismeretterjesztő.

— A kedély nyilatkozata. —

Irta: Dr. Vész Ignác.

A lelki mozdulatok testi kifejezéséről eddig már sokat írtak, de még többet a physognomiáról, illetőleg az arcvonások különféle stadiumáról megismerni a jellemet. Ez utóbbinak elemzésébe nem bocsátkozom és így csak azon elveket óhajtom megismertetni, melyek az embertől a különféle lelki behatások és érzések befolyása alatt önkénytelenül nyilatkoznak.

Számos theoria állítottat fel, melyek ez utóbbiak voltai támogatják. Így Darvinnak a czélszerűen egyesült szokások elve szerint, némely bonyolódott működések bizonyos lelkiállapotok alatt direct vagy indirect hasznára vannak a vágyak kielégítésére, úgy szintén a bántalmaknak könnyebben való eltűrésére; és mihelyt ezen lelkiállapotot előidéztük, ha mindjárt kis mérvben is, akkor a szokás és a társítás hatalma következtében egy elhatározott akarat lép előtérbe ugyanazon mozgásokat véghezvinni még akkor is, ha esetleg adott esetekben azokból legesekélyebb haszon háramlanék is. Szabály szerint mégis némely szokás által bizonyos lelkiállapottal egyesült működés az akarat által elnyomható, és így esetben azon izmok működnek, melyek legkevésbé vannak az akarat különös befolyása alatt, működésre ezek mindig hajlandók és az általuk okozott eredményt kifejező (expressiv) mozgásoknak nevezték el.

Az ellentét elve szerint, vannak lelkiállapotok, melyek bizonyos megszokott működéseket idéznek elő, melyek az előbb említett elv szerint czélszerűek; ha most egy direct ellentétes lelkiállapot idéztetik elő, akkor egy igen erős és önkénytelen hajlam lép előtérbe mozgásokat véghezvinni, melyek gyakran élesen kifejezhetők. És végre vannak működések, melyeket az idegrendszer alkata hoz létre és pedig kezdetben ezen mozgások függetlenek az akaratól később a szokástól is. Ha a központ (centrum) erősen izgatott, akkor nagymennyiségű idegerő produkálódik, mely azután bizonyos irányban tovaterjed, ez pedig függ az idegsejtek összefüggésétől, és ezáltal oly működés idéztetik elő, melyet szintén kifejező mozgásnak neveztek el. Ezen elvet Darwin a rövidség kedvéért az idegrendszer akaratlagos működésének mondja.

Ezen előbb elmondottak igazolják a szokás erős hatalmát, mely szerint a legkülönbözőbb és legnehezebb mozgások véghezvihetők minden megerőltetés, sőt elég gyakran öntudatunk nélkül. A szokásnak ezen nagy hatalmát kifürkészni még eddig nem sikerült.

volt. Egyik fülökön bement a másikon kijött. A szép szóra, a jó intésre nem hajoltak.

Még meg se várták, hogy a tanító ur elhelyezkedjék, még nem is ismerték, már csuf verset kezdtek rá. Este házfalát befirkálták és több gonosz dolgot követtek el rajta. — Gazdátlan községben volt még pár jóakaratu ember. Ezek szomorúan és sajnálkozva látták az eseményeket; el is mentek Munkás uramhoz, hogy öt vigasztalják.

De e szándék felesleges volt, mert Munkás tanító ur így szólt: „Megtaláltam helyem, hol javítani, építeni és buzgón munkálkodni kell. Uram! én istenem adj erőt énnékem!”

Türelmét nem zavarta meg a rakoncátlan sereg zaklatása, hanem valódi tanítóként viselvé magát, így fohászzkodott fel: „Bocsásd meg uram balgatagságait e népnek, mert nem tudja mit cselekszik.”

Elkövetkezett a vasárnap. A nép tömegesen tódult a templomba, hogy meglássa az új tanítót és meghallgassa éneklését.

Ha szétnéztünk a templomban, ott nem a buzgó sereget, az istentfélő gyülekezetet, hanem kíváncsi hallgatókat bámészkodó népet láttunk.

Munkás uram igen szép ember volt. Termete magas, barátságos mosolygás ült arcán mindig, szeméi nyájias fényben ragyogtak, s oly szeliden néztek, hogy a vele társalkodó önkénytelen szeretetre ébredt iránta.

Lelke szive ajkán volt. E szép külsőhöz igaz lélek, nemesen érző szív, nagy tudomány, bőséges tapasztalat, és 26 esztendő volt kötyve. — Munka vágya ifjú erejével teljesen megegyezett. Benne a jó szándék tevékeny erővel volt egyesítve.

Gyönyörű, csengő, keblet édes érzélemmel el

Élettani buvárok felveszik, miszerint az idegrostok vezetőképessége a rájuk ható inger növekvésével arányt tart. Szerintök ez az érző és mozgási idegekre ép úgy áll, mint azokra, melyek a gondolkodással vannak szoros összefüggésben. Hogy phisikai változás történik az idegben vagy az idegtestben, az nem vonható két ségbe, mert különben alig volna kimagarázható, miért örökölhető némely elsajátított mozgások hatalma.

Ha lelkünk élénken van izgatva, akkor a test mozgásaiban szintén nyilvánul ez, azonban itt már a szokáson kívül az idegerő jelentékeny szerepet játszik. Így például közönséges az, hogy az ember zavarba jön, fejét vakarja, mintha azt valamely kellemetlen külső behatás érte volna, egy másik egyén zavar esetén szemét dörzsöli és vannak egyének, kik ily esetben egyet köhintenek, akként cselekszenek, mintha gégefödőjüket vagy szemüket valamely kívülről ható kellemetlen érzés lepte volna meg: úgy szintén tapasztaltam az, hogyha valaki az ellennézet ellen tovább is harezol szemét behunyja és arcát elvonja, míg ha azt elfogadja szemét kimeresztí és fejével bólogtat, utóbbi esetben ugy cselekszik, mintha az egész dolgot világosan látná, első esetben mintha azt nem látná vagy nem óhajta látni. Az idegcsövek által, melyek a szívhez mennek, siettető és lassító hatányok közöltenek a szívvel. A központi szerv, melyből valamennyi szívideg eredetét venni látszik, maga a nyultagy. A szívhez menő idegcsöveknek legnagyobb része a bolygidegben és az egytűrtő ideg nyaki törzsében szalad, a mozgáserkentő rostok azonban a gerinczagyban is szaladnak. A nyultagy izgatása tehát a szív működést gyorsítja, a bolygideg izgatása lassítja, vannak azonban még egyéb hatányok, melyek a nyultagyban létező központi szervekre befolyást gyakorolnak, ilyen a lelki izgultság, mely majd gyorsítja, majd lassítja a szív működést utóbbi főleg a kedélyizgalomnál tapasztaltatott. Említettem, hogy a központ izgatása által nagy mennyiségű idegerő produkálódik, hogy ez mennyire terjed, és hogy ez mily homályos, kénytelenek voltak a tudósok e helyen tudatlanságukat bevallani és némely gyakorlati példával igyekeztek e fontos tételt igazolni, és ezt megkísérteni én is bátorkodom miután t. olvasóim türelmére számítok.

Igy az idegrendszer befolyását a szervezetre mutatja a fekete hajzatnak vagy fájdalom vagy ijedés következtében hirtelen megöszülése, így hazai történelmünk határozottan állítja II. Lajos királyunkról, hogy ő már 20 éves korában ősz volt. Authenticus egyének ténynek mondják, hogy egy indiainak haja, midőn a vesztőhelyre vezetett szemlátomást vesztett eredeti színéből és közelgett a szürke illetőleg az őszhöz, mert a haj egy módosult szin szövethől álló képlet, melynek részei hajszár, gyökér hajtűsző, hajhagyma és a hajesir. A száron megkülönböztetjük a lapos hámsejtekből álló felhámot továbbá a kéregállományt, mely szorosan egymásmellé helyezett hámtestekből áll, e sejtek tartalmaznak festényt s a hajzat különböző szinét annak mennyisége szerint okozzák, továbbá van a bélállomány, mely sok szögletes testből képezetik, ezek rendes körülmények közt idővel elszáradnak az idegrendszer benuléása folytán és ekkor légbuborékok tartalmaznak, mely buborékok a festényt nem tartalmazó fehér hajzat ezüst szinét okozzák. Egy másik körülbelül jobb példa erre az izmok reszketése. A reszke-

töltő érezes hangjával, a szív tiszta áhitával elkezdte az éneket. A nép, az egész gyülekezet keblében egy hur pendült meg, mely még nem rezgett soha, mely melegséggel árasztja az ember benső valóját. Buzgóan énekeltek az egész sereg, a templom oly látványt lettek színhelye, melyet az még soha nem mutatott, mely azonban annak hivatása. Kegyesség, vallásosság ömlött el az egész gyülekezeten.

A megrögzött gonoszság azonban sietett elpusztítani a hatást s csakhamar győzelmet aratott.

A tanító szép s kedves hangját kicsufolták.

De már ekkor a kevés jók száma szaporodott.

Összeseregelték a jók ismét a tanító ur lakásán, de ekkor már nem vigasztalták, hanem küzdésre biztatták, ajánlva segítségül saját gyenge tehetségüket s arra kérték, el ne vesztse kedvét s el ne csüggedjen. „Oh! én nem ismerem a csüggedést, én örömmel küzdeni akarok, a nekem adott talentumot hitlen szolgaként el nem ásom, hanem használok felebarátaim javára, a közjólét megteremtésére.

Kellemes tavasi nap volt. Egyik tiszta verőfényes nap délutánján megszólítja Galamb János jómódu telkes gazdát Munkás tanító ur:

— Ugyan, kérem kigyelmedet! nem tenne meg nekem egy kis szívességet? Lenne oly jó vezetne el engem pár helyre látogatóba még pedig olyanokhoz, kik botránkozató dolgaikkal másokat háborgatni szoktak.

— Miért ne tenném meg kedves tisztelt tanító ur! — mondá Galamb uram — ám legyen. Menjünk Harapós Józsefhez.

Ezzel utnak indultak.

(Folytatása következik.)

tés nem hasznos, sőt inkább kártékony behatású és az akarat befolyása nélkül jön létre. Némelyek állítják, hogy kis gyermekek nem reszketnek hanem azon körülmények, melyek felnőtteknél reszketést idéznek elő, kis gyermekeket göresökbe ejtik. A reszketés különböző egyéneknek a legkülönbözőbb behatások által különféleképen idéztetik elő; így hideg behatása következtében, midőn a test hőmérséke kisebb, lázagnál, midőn a hőmérsék nagyobb és számos betegségnél mint vérméregzés rezgő (delirium tremens), de mindenkor az idegrendszer bántalmazottságát vagyunk kénytelenek feltételezni. A szív, mely éjjel nappal oly esodálatos módon működik az inger külső behatására igen érzékeny így Claude B. kimutatta, hogy egy érző idegnek legesekélyebb ingerlése a szívet élénk mozgásba képes hozni, mely visszahat az agyra, mely azonban az ideg által ismét a szívhez vezetetik, így tehát izgatásnál kettős mozgást idéztünk elő. Az edénymozgató idegrendszer, mely a kis üterek átmérőjét szabályozza direct a központtól befolyásoltatik, mit könnyen lehet látni azon egyén arcán, kit szegyenpir fog el vagy elsápad

(Folytatása következik.)

Apróságok.

* A gyors hóolvadás következtében a vizár veszélye fenyeget s könnyen városunk egy részét romboló árjai el önthetik. Rajta tehát uraim ne mulasszanak el semmit, hanem ha kell erő megfeszítéssel is a lakosság érdekében tegyenek meg mindent. Eddig ugyanis csak szóval győztek s akkor, midőn a vizár veszélye elmúlt, maradt minden mint volt. Haj talán sokat azért nem buzditott tettekre az elmúlt veszély, mert beszédök rokonszervezett viztartalom tekintetében az árral!

* Színházunk megint az örvény szélén áll! A lelkesedés mi tavai feltüzelté a közönséget letint s a bukás szélén áll a szinügy. De így vagyunk mi mindennel; a szinpartoló egylet hiányát nagyon érezzük épen most e nyomorult anyagi viszonyok közt; azokat valóhatjuk tehát egy részről a szinügy eshetőleges bukásával, kik a szinpartoló egyletet, dacára a sajtó folytonos harcainak meg nem alakíták, illetve alakítását elődozták. Feleljenek meg mulusztásaiért! De nem hagyjuk érintetlenül az igazgatóságot, ártott a szinügynek, hogy a társulat egy része — kivéve a kiveendőket gyenge erőket számlál — s a tavali megett, sok tekintetben hátra van. A közönség tehát már év elején a kar túlyengesége miatt is elidegledvén a kevés sikerű előadásoktól — élvezetet abban nem találván, színházba sem járt s a színházról végképp elszokott; taval már év elején annyira hozzá szokott a színházba járáshoz közönségünk, hogy még akkor is midőn tárczája erőltetésével járt, elment a színházba.

* Színházunkban két előadás van egyik a szinpadon, másik az I-ső számú páholyban. Az utóbbiról szólunk most. Kard csörtetés, élénk csevegés mellett foly ez le. A szereplőknek nagyon tetszhetik mert a közönség piszegése dacára sem vonulnak vissza, sőt még jobban mutatják tehetségeiket. Egyben különböznek a szinpad előadásoktól, hogy ennek nyelve magyar, amazé ékes lehenfeldi német. A szereplők örök mosolylyal bírnak s ha a publicum haragszik is ők mindig nevetnek; a színházból nem gyalog mennek haza mint a többi színészek, hanem a hintó bakjára ülnek hátul fel s így utaznak, lábukat a hóba és sárba boesájták le. Hinni akarjuk, hogy ezen működvelő társulat a legfőbb igazgatóság (illetve general comandó) által rendentasítatik s megmagyaráztatik nekik, hogy oly színházban, hol tisztességes magyar nyelven beszélnek a szinpadon, a páholyban csak némajáték illik, mert egy színházban egyszerre két játék beszéd mellett nem folyhat.

* Azt hisszük helyi lapok azért vannak, hogy a helyi dolgokat vitassák és arról szóljanak. Van azonban oly helyi lap, mely mást kárál, s programjába kirja, hogy helyi közérdekű s magán érdekeket kímélő küldeményeket kért. „Risum tenentis!” Tehát oly ezikkeket melyek a helyi közérdekeket érdeklik nem vesz fel, hanem csak olyakat, melyek nem szólnak arról. Akkor minek helyi lap, ha az ily ezikkeket kizárja. Azt pedig reméljük, hogy lapocskáját országos lapnak nem tartja, mert arra ismét gyenge!

* Tableaux-kat akarnak rendezni néhányan városunkbanl azonban azt vélik a fő rendezők, hogy nincs elég fiatal ember városunkban, ki e tableauxban részt vehetne. Nincs persze az ő nézetük szerint, mert az ember ezeknél az egyenruhánál és a kékvérnél kezdődik. Az azontúl létező paria! Szép elvek a felvilágosult XIX. században, de jön még idő, midőn a kor intő szava mást beszél! De kíváncsiak vagyunk, hogy az egyenruha és kékvér mily tableaux-kat állít elő!

Cactus.

Hasznos tudnivalók.

A szóda (soda) haszna a háztartásban. A szóda sok jó tulajdonsága miatt ma-holnap nélkülözhetlen lesz a háztartásban. Itt csak néhány hasznos tulajdonságát akarjuk röviden megemlíteni s ezekre a házi